

What you see is not necessarily what you get!

Καλώς ήρθατε στον κόσμο των
Heringa/Van Kalsbeek!

της Θάλειας Γελαδάκη

1

2

1. Heringa/Van Kalsbeek, *Untitled*, 2008, 58x56x79 cm, ceramics, resin, steel
2. Heringa/Van Kalsbeek, *Untitled*, 2009, 176x150x143 cm, resin, steel, cloth

Πώς μπορεί μέσα σε ένα τρισδιάστατο αντικείμενο να συνυπάρχουν αφηρημένος εξηρησιονισμός και ολλανδική παραδοσιακή τέχνη του 17ου αιώνα; Οι Heringa/Van Kalsbeek μέσα από τη δουλειά τους δίνουν την απάντηση και γεννούν νέα ερωτήματα.

Οι Heringa/Van Kalsbeek είναι γνωστοί για τα ανορθόδοξα γλυπτά τους σε έντονα χρώματα και μοτίβα. Οι τεχνικές και τα υλικά που χρησιμοποιούν ποικίλλουν: γλυπτά, κεραμικά, αντικείμενα που έχουν βρει τυχαία και φυσικά φωτογραφίες. Αν και τα έργα τους διαθέτουν ζωντάνια, σκοπός τους δεν είναι να προσφέρουν στον θεατή ένα αισθητικά αποδεκτό αποτέλεσμα, αλλά να τον προκαλέσουν να αποκωδικοποιήσει και να ερμηνεύσει τη δουλειά τους.

Καθώς κοιτάει ο θεατής ένα γλυπτό τους, είναι σχεδόν αδύνατο να μην εντοπίσει τις ομοιότητες με το κίνημα του αφηρημένου εξηρησιονισμού. Η πρώτη σκέψη είναι πως η δουλειά τους θα μπορούσε να είναι ένας πίνακας του Jackson Pollock μεταμορφωμένος σε τρισδιάστατο αντικείμενο. Όπως είναι γνωστό, ο Pollock δεν ζωγράφιζε πάνω σε έναν καμβά, αλλά όλη η δημιουργική διαδικασία του πίνακα ήταν από μόνη της ένα είδος performance. Ο Pollock είναι ίσως ο πρώτος καλλιτέχνης που έδωσε άλλη διάσταση στον καμβά, τοποθετώντας τον στο πάτωμα. Ο ίδιος δεν ζωγράφιζε απλώς, αλλά κινούνταν μεθοδικά γύρω από τον καμβά αποφασίζοντας κάθε του κίνηση. Μια χορογραφία σε εξέλιξη. Οι παραλληλισμοί που μπορεί να γίνουν είναι αρκετοί για να δούμε τα πολλαπλά επίπεδα της δουλειάς των Heringa/Van Kalsbeek.

Το κάθε γλυπτό, ενώ φαντάζει τυχαίο, είναι στην πραγματικότητα το αποτέλεσμα προσεκτικής μελέτης και μεθόδου. Όπως ένας αφηρημένος πίνακας του Pollock, τίποτα δεν είναι τυχαίο και τίποτα δεν αποτελείται από ένα μόνο υλικό. Μελετώντας προσεκτικά ένα γλυπτό τους, ο θεατής θα ανακαλύψει ετερόκλητα υλικά και αντικείμενα που αποτελούν το τελικό έργο. Φτερά, πλαστικά αντικείμενα, πολυουρεθάνη, σύρματα, πηλός και άλλα απαρτίζουν μια χρωματιστή μάζα. Η δουλειά τους είναι ένα «ελεγχόμενο ατύχημα», που σκοπό έχει να αμφι-

σβητήσει την παραδοσιακή αντίληψη που επικρατεί για τους καλλιτέχνες και τους χαρακτηρίζει ως μοναδικούς δημιουργούς. Δουλεύοντας ως καλλιτεχνικό δίδυμο, τους εξασφαλίζει τον «έλεγχο» του αποτελέσματος. Ο καθένας αποτρέπει τον άλλο από το να πάρει τον ολοκληρωτικό έλεγχο πάνω στο έργο, περιορίζοντας αλλά ταυτόχρονα αυξάνοντας τη δημιουργικότητα και τη ζωντάνια του. Με αυτό τον τρόπο έχουν τη δυνατότητα να ανακαλύψουν διάφορες πτυχές που απασχολούν τον καθένα ξεχωριστά αλλά και τους δύο μαζί. Το χάος, η φύση, η επιστήμη είναι μόνο μερικές από τις θεματικές που τους απασχολούν και τρέφουν τη δουλειά τους.

Σε ένα άλλο επίπεδο, μπορούμε να διακρίνουμε την πειθαρχία και τα διακοσμητικά στοιχεία που συναντά κανείς σε ολλανδικά έργα του 17ου αιώνα. Οι τρισδιάστατες συνθέσεις των Heringa/Van Kalsbeek παραπέμπουν τον θεατή στην ολλανδική παράδοση των «vanitas paintings» (πίνακες με θεματική ζωηρόχρωμα λουλούδια και σκοτεινό φόντο). Μια ορχιδέα «ντυμένη» με χρωματισμένη πολυουρεθάνη που ξεπροβάλλει μέσα από ένα γλυπτό αγγίζει αυτή την παράδοση.

Οι Heringa/Van Kalsbeek ποτέ δεν ξεκαθαρίζουν στον θεατή αν οι συσχετισμοί με τους «ενεργούς πίνακες» του Pollock, τον αφηρημένο εξηρησιονισμό και την ολλανδική παράδοση του 17ου αιώνα γίνονται από πρόθεση ή είναι εντελώς τυχαίοι. Το ίδιο μυστήριο παραμένουν και τα γλυπτά τους από τη διαδικασία παραγωγής τους μέχρι και το ίδιο τους το νόημα. Ο θεατής πρέπει να είναι σε διαρκή εγρήγορση και αμφισβήτηση όχι μόνο του ίδιου του έργου, αλλά και του ίδιου του εαυτού και της δικής του τοποθέτησης στην κοινωνία.

Το ζητούμενο για τους Heringa/Van Kalsbeek είναι να επαναπροσδιορίσουν τη θέση του έργου τέχνης μέσα στην κοινωνία καθώς και την αντίληψη του θεατή απέναντι σε οποιοδήποτε έργο τέχνης. Έτσι και αλλιώς η ίδια η τέχνη το έχει αποδείξει: What you see is not necessarily what you get! 🐼

Οι Heringa/Van Kalsbeek ζουν και εργάζονται στο Άμστερνταμ. Έχουν συμμετάσχει σε πάνω από 30 ομαδικές εκθέσεις (The 3rd World Ceramic Biennale 2005 στην Κορέα, Stedelijk Museum στο Άμστερνταμ κ.ά.) και έχουν κάνει πάνω από 10 προσωπικές εκθέσεις σε χώρους όπως το Stedelijk Museum CS στο Άμστερνταμ και το Museum of Modern Art Arnhem. Από 3 Σεπτεμβρίου έως 10 Οκτωβρίου η δουλειά τους θα παρουσιαστεί για πρώτη φορά στη Vegas Gallery του Λονδίνου. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε το www.vegassgallery.co.uk/ και το www.heringavankalsbeek.nl.